

Ю.О. ЛУПЕНКО, головний редактор

Міжнародного науково-виробничого журналу

«Економіка АПК»

Ж у р н а л у «Економіка АПК» – 20 років

6 липня 2014 р. виповнюється 20 років із дня заснування Міжнародного науково-виробничого журналу «Економіка АПК» – провідного наукового видання економічного профілю з питань розвитку агропромислового комплексу.

Початок 90-х років ХХ ст. в Україні проходив під знаком ринкових трансформацій в економіці держави, перебіг яких ускладнювався економічною кризою. Ці трансформації потребували проведення адекватних господарських змін в аграрному секторі, що мали відбуватися на глибокій науковій базі з урахуванням світового досвіду та думки громадськості.

Ідея створення видання виникла з усвідомленням винятково важливого значення та ролі друкованих засобів масової інформації у формуванні й реалізації аграрної політики, здійсненні аграрної реформи, спрямованої на глибинні соціально-економічні перетворення в аграрно-промисловій сфері.

Засновниками журналу стали Міністерство сільського господарства та продовольства України, Інститут аграрної економіки УААН, агропромисловий банк «Україна», корпорація «Укראгропромбіржа», Всеукраїнська Рада колективних сільськогосподарських підприємств. Міжнародний статус видання забезпечило залучення до складу засновників югославської компанії «Брати Карич».

Нині журнал видає ТОВ «Редакція Міжнародного науково-виробничого журналу «Економіка АПК», засновниками якого є: Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», Луганський Миколаївсь-

кий і Сумський національні аграрні університети.

Потреба в об'єктивній інформації науково-виробничого спрямування вже з перших випусків сприяла його популярності серед широких кіл аграрної спільноти.

Журнал було створено в один із зламних моментів аграрної реформи. Вже існували підстави для становлення багатоукладної економіки на селі – прийнято нормативно-правові акти, що передбачали право приватної власності на землю та майно для ведення сільськогосподарського виробництва. Проте конкретні рішення щодо паювання земель і майна КСП, приватизації майна державних підприємств, впровадження сучасних ринкових інструментів ще знаходилися на стадії опрацювання.

Відтак видання створювалось як платформа для обговорення найгостріших питань аграрних перетворень, формувалося спільне концептуальне бачення майбутньої моделі функціонування аграрного сектору, прийняті рішення швидко доводилися до цільової аудиторії, забезпечувалося насичення ринку комунікацій об'єктивною науково-практичною інформацією з аграрних питань.

Досягненню зазначеної мети відповідали тематична спрямованість журналу: узагальнення шляхів і методів розвитку багатоукладної економіки АПК, структурної перебудови аграрно-промислового виробництва, створення й освоєння ринкового середовища, реформування земельних відносин у сільському господарстві, здійснення реформи майнових відносин власності, удосконалення організаційних структур виробництва, поліпшення цінової політики та ціноутворення в системі АПК, формування фінансово-кредитної політики та пільгової системи оподаткування, відродження і соціальний розвиток села.

Вже з перших номерів журналу «Економіка АПК» було започатковано обговорення найгострішої проблеми того часу – пошук раціональних напрямів реформування аграрного сектору економіки держави. Широкий резонанс викликала стаття І.І. Лукінова¹, присвячена дослідженню перетворень у сільському господарстві як складової економічної системи країни, визначенню місця й ролі держави в забезпеченні стійкого розвитку галузі. Актуальними були й публікації О.М. Онищенко та В.В. Юрчишина² щодо розбудови нової для того часу структури аграрних відносин, де приватна власність на землю і майно поєднується як з індивідуальними, так і з колективними формами господарювання. За різних аспектів розгляду процесів реформування та, відповідно, різних підходів до оцінки результативності, спільним для опублікованих статей став їх фундаментальний характер. Базуючись на вітчизняному та світовому досвіді й комплексному аналізі економічного середовища, вчені передбачили основні складові майбутньої моделі сільськогосподарського виробництва – перехід до приватно-орендної форми господарювання на селі зі зростаючою роллю державної влади на всіх рівнях з метою створення сприятливих умов для проведення аграрних перетворень.

На сторінках журналу активно висвітлювалися питання поглиблення аграрних реформ, розробки конкретних механізмів формування ефективної системи власності, заснованої на дії ринкових механізмів. Зокрема, аспекти реформування земельних відносин, обґрунтування методологічних та методичних принципів грошової оцінки земель були детально розглянуті в публікаціях В.Я. Месель-Веселяка та М.М. Федорова³.

¹Лукінов І.І. Ефективно реформувати агропродовольчу сферу / І.І. Лукінов // Економіка АПК. – 1995. – № 4. – С. 3–14.

²Онищенко О.М. Розвиток відносин власності у сільському господарстві: новий етап / О.М. Онищенко, В.В. Юрчишин // Економіка АПК. – 1995. – № 7. – С. 3–14.

³Месель-Веселяк В.Я. Форми господарювання і земельні відносини в сільськогосподарському виробництві / В.Я. Месель-Веселяк, М.М. Федоров // Економіка АПК. – 1996. – №12. – С. 12–20; Месель-Веселяк В.Я. Методологічні і методичні принципи грошової оцінки сільськогосподарських угідь / В.Я.Месель-Веселяк, М.М. Федоров // Економіка АПК. – 1995. – № 1. – С.11–16.

Серед ключових публікацій з проблем організаційно-економічного забезпечення процесу реформування можна виділити статті: М.Й. Маліка⁴ – з питань формування новітніх форм господарювання, О.В. Крисального⁵ – вдосконалення державної підтримки розвитку галузі, О.М. Шпичака⁶, Б.Й. Пасхавера⁷ – зміни цінового механізму в зв'язку з переходом на ринкові засади розвитку, М.Я. Дем'яненка⁸, Ткаченко В.Г.⁹ – функціонування фінансової підсистеми галузі, М.Ф. Кропивка¹⁰ – інформаційного забезпечення агропромислового виробництва, В.С. Шебаніна¹¹ – пріоритетні напрями розвитку аграрної освіти та ін.

Зворотний зв'язок між напрацюваннями вчених і потребами державної політики та сільськогосподарської практики забезпечувався через публікації державних діячів, у коло компетенції яких входили питання розвитку аграрного сектору, зокрема Л.Д. Кучми, Є.К. Марчука, П.Т. Саблука, П.І. Гайдучького, М.В. Зубця, Ю.М. Карасика та ін.

Також на сторінках журналу публікувалися матеріали всеукраїнських нарад працівників агропромислового комплексу, зборів громадських організацій АПК. Таким чином забезпечувався комплексний інформаційний супровід процесу аграрних перетворень відповідно до потреб практики.

⁴Малік М.Й. Організаційні аспекти аграрної реформи в Україні / М.Й. Малік // Економіка АПК. – 1998. – № 1. – С. 3–7.

⁵Крисальний О.В. Формування системи державної підтримки розвитку агропромислового виробництва в Україні / О.В. Крисальний // Економіка АПК. – 1998. – № 7. – С. 8–16.

⁶Шпичак О.М. Проблеми ціноутворення АПК України в умовах формування ринкових відносин / О.М. Шпичак // Економіка АПК. – 1995. – № 10. – С. 5–29.

⁷Пасхавер Б.Й. Ціноутворення в продовольчому комплексі / Б.Й. Пасхавер // Економіка АПК. – 1995. – № 10. – С. 60–65.

⁸Дем'яненко М.Я. Фінансово-кредитний механізм в умовах формування ринкових відносин / М.Я. Дем'яненко // Економіка АПК. – 1998. – № 8. – С. 35–40.

⁹Ткаченко В.Г. Об особенностях финансовой безопасности Украины в условиях рыночных трансформационных процессов / В.Г. Ткаченко // Економіка АПК. – 2009. – № 6. – С. 8–14.

¹⁰Кропивко М.Ф. Яким має бути інформаційне середовище агропромислового виробництва / М.Ф. Кропивко // Економіка АПК. – 1997. – № 11. – С. 31–36.

¹¹Шебанін В.С. Концептуальні засади і пріоритетні напрями ефективного розвитку аграрного університету / В.С. Шебанін // Економіка АПК. – 2014. – № 1. – С. 5–13.

Із закінченням активної фази реформ журнал «Економіка АПК» більше уваги почав приділяти висвітленню питань розбудови економічного інструментарію функціонування галузі, формування господарського механізму сільськогосподарських підприємств, соціально-економічних аспектів розвитку сільських територій тощо. Відповідно до цього змінилася і структура видання: у 2000 р. було започатковано рубрики «Фінанси, кредит, податкова політика» та «Облік та аудит», у 2003 р. – «Ціновий механізм і ціноутворення».

У 2010 році видання було кардинально оновлене – розукрупнено наявні рубрики, що дозволило більш гнучко підходити до змістовного наповнення кожного номера журналу, а також започатковано нові за актуальними тематичними напрямками наукових досліджень.

На сторінках журналу нині висвітлюються важливі економічні проблеми розвитку АПК, включаючи історичні та теоретико-методологічні аспекти розвитку галузі, фундаментальні й прикладні дослідження вчених з питань аграрної політики та реформування, економіки агропромислового виробництва, реалізації чіткої стратегії розвитку аграрного сектору, послідовного й успішного впровадження реформ, результативного формування конкурентоспроможного інноваційно-спрямованого аграрного виробництва, сталого експортного потенціалу та стабільної продовольчої безпеки нації.

В окремих рубриках висвітлюються особливості розвитку аграрного сектору країн ближнього та далекого зарубіжжя. Значне місце у журналі відводиться публікаціям, спрямованим на пошук шляхів ефективного господарювання селянина як власника і господаря землі, обґрунтуванню пропозицій щодо підвищення його життєвого рівня.

Важливе місце займає рубрика «Сторінка молодого науковця», де молоді дослідники отримали можливість представити результати власних досліджень широкій аудиторії. За час її існування в журналі опубліковано близько 200 статей молодих науковців із різних наукових установ та освітніх закладів України, країн ближнього та далекого зарубіжжя.

За двадцять років видано і доставлено передплатникам 235 номерів журналу загальним тиражем понад 193 тис. примірників,

в яких було опубліковано 6,3 тис. статей 7873 авторів. У журналі надрукувались 193 зарубіжних автори зі світовим іменем. Серед них Абалкін Л.І., Гусаков В.Г., Калієв Г.А., Молдашев А.Б., Ушачов І.Г. та ін.

До складу редакційної ради і колегії журналу входять 26 докторів економічних наук, у тому числі 5 членів зарубіжних країн: Російської Федерації, Республіки Польщі, Ізраїлю, Угорської Республіки, Німеччини.

За роки свого видання журнал отримав визнання серед світової наукової спільноти. У 2011 році він був зареєстрований у Міжнародному центрі періодичних видань, а у 2013 році його включено до шести міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз. Згідно з даними нещодавно оприлюдненого річного звіту IndexCopernicusMasterList (США) за 2012 рік він посів 3-тє місце, а за даними GoogleScholar (Польща), станом на квітень 2013 року – 2-ге місце в рейтингу наукових видань України, до якого включено 100 найбільш цитованих українських наукових фахових видань.

Журнал за увесь час свого існування входить до переліку періодичних видань України та розповсюджується серед читачів за передплатою. Зі створенням Вищою атестаційною комісією України Переліку наукових фахових видань України з економічних наук Міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК» увійшов до нього і залишається там донині.

В умовах зростання конкуренції на ринку періодичних наукових видань, бурхливого розвитку ринку науково-технічної інформації видання зберігає обсяги свого тиражу, задовольняючи вимоги найвибагливіших читачів і дописувачів. Завдячуючи роботі висококваліфікованої редакційної колегії та редакції, професійному авторському колективу, видання продовжує розвиватися, забезпечуючи інформаційний супровід ринкових перетворень в аграрній сфері держави.

Здобутки Міжнародного науково-виробничого журналу «Економіка АПК» визнано на державному рівні – у 2004 році його нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, у 2014 році – Грамотою Верховної Ради України з врученням пам'ятних знаків. Відзначено Почесними грамотами Міністерства аграрної політики

та продовольства України, Національної академії аграрних наук України.

Міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК» зустрічає свій ювілей як сучасне видання, що динамічно розвивається, адаптуючись до вимог часу. Нині редакція журналу має на меті збереження його науково-практичної спрямованості, що дозволяє зробити результати наукової роботи надбанням тих, хто знаходиться в пошуку раціональних шляхів забезпечення ефективного господарювання, а також розширення

свого представництва на ринку міжнародних наукових видань.

Особливе місце передбачається відвести висвітленню питань сучасної економічної теорії, аналізу світової практики господарювання в агропродовольчій сфері, формуванню новітніх моделей розвитку сільського господарства, сільських територій та ін.

Редакція журналу завжди чекає нових авторів, оригінальних публікацій, зацікавлених читачів та експертів.

*

Колектив редакції журналу «Економіка АПК»

відзначено державними нагородами:

